

Βρυξέλλες, 15 Νοεμβρίου 2024
(OR. en)

15564/24

SOC 831
EMPL 568
EDUC 418
ECOFIN 1287

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Επιτροπή Απασχόλησης
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Επισκόπηση της εφαρμογής της σύστασης για τους ατομικούς λογαριασμούς μάθησης από την EMCO Βασικά μηνύματα — Έγκριση

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες η επισκόπηση της εφαρμογής της σύστασης του Συμβουλίου του 2022 για τους ατομικούς λογαριασμούς μάθησης (ΑΛΜ) από την ομάδα ανάλυσης πολιτικής (PAG) της EMCO, η οποία θα εγκριθεί από το Συμβούλιο (EPSCO) κατά τη σύνοδό του στις 2 και 3 Δεκεμβρίου 2024.

Παράρτημα 1 — Στο ADD 1 του εγγράφου 15564/24 παρουσιάζονται τα ειδικά ανά χώρα συμπεράσματα.

Επισκόπηση της εφαρμογής της σύστασης του Συμβουλίου για τους ατομικούς λογαριασμούς μάθησης (ΑΛΜ) του 2022 από την ομάδα πολιτικής ανάλυσης της EMCO

Βασικά μηνύματα για το Συμβούλιο

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Επιτροπή Απασχόλησης (EMCO) είναι επιφορτισμένη με την παρακολούθηση της προόδου που σημειώνεται όσον αφορά την εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου για τους ατομικούς λογαριασμούς μάθησης (ΑΛΜ)..

Η πρώτη επισκόπηση της εφαρμογής της σύστασης του Συμβουλίου πραγματοποιήθηκε στις 29 και 30 Οκτωβρίου 2024 στις Βρυξέλλες από την ομάδα ανάλυσης πολιτικής της EMCO (EMCO PAG). Εκτός από τη συζήτηση του βαθμού στον οποίο τα κράτη μέλη έχουν λάβει υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές της σύστασης του Συμβουλίου, η επισκόπηση του 2024 έδωσε την ευκαιρία στα κράτη μέλη που δεν εφαρμόζουν ΑΛΜ να συμβάλουν στις πολυμερείς ανταλλαγές. Στην επισκόπηση του 2024 εξετάστηκε η πρόοδος 14 κρατών μελών τα οποία επιλέχτηκαν προς επανεξέταση με βάση το σύστημα ΑΛΜ που επί του παρόντος εφαρμόζεται ή σχεδιάζεται στην πράξη.

Πριν από την επισκόπηση, και τα 27 κράτη μέλη συμπλήρωσαν ερωτηματολόγιο αυτοαξιολόγησης, προκειμένου να αξιολογηθεί το επίπεδο στο οποίο εφαρμόζουν τη σύσταση του Συμβουλίου, εστιάζοντας στις βασικές εξελίξεις και στα μελλοντικά σχέδια για την εφαρμογή των ΑΛΜ και την επίτευξη των στόχων της σύστασης, συγκεκριμένα όσον αφορά 1) τη διασφάλιση της στήριξης όλων των ενηλίκων σε ηλικία εργασίας ώστε να έχουν πρόσβαση σε ευκαιρίες μάθησης/κατάρτισης και 2) την αύξηση των κινήτρων αναζήτησης κατάρτισης και της σχετικής παρακίνησης των ατόμων. Κύριος στόχος ήταν η συλλογή πληροφοριών προκειμένου να καταγραφούν τα σημεία εκκίνησης και να αξιολογηθεί το επίπεδο εφαρμογής ή εκπόνησης σχεδίων στα κράτη μέλη όσον αφορά τα κύρια μέρη της σύστασης για τους ΑΛΜ. Η επισκόπηση αποσκοπούσε στην αξιολόγηση του επιπέδου εφαρμογής της σύστασης του Συμβουλίου από τα κράτη μέλη, με εστίαση σε 5 βασικές πτυχές: 1) χαρακτηριστικά του υφιστάμενου/προβλεπόμενου συστήματος ΑΛΜ, (2) στοιχεία πολιτικής συγκεκριμένα για τους ΑΛΜ, (3) υποστηρικτικό πλαίσιο, (4) μέτρα στήριξης και (5) χρηματοδότηση.

Τα τρέχοντα βασικά μηνύματα βασίζονται στα αποτελέσματα της επισκόπησης αυτής, ενώ διατυπώνονται ειδικά ανά χώρα συμπεράσματα στο παράρτημα.

B. ΠΡΟΟΔΟΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Επί του παρόντος, αρκετά κράτη μέλη αντιμετωπίζουν μεγάλη έλλειψη εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων και, ως εκ τούτου, ζωτική σημασία έχει η αύξηση της συμμετοχής των ενηλίκων στη μάθηση. Το 2022, εντός της ΕΕ, μόνο το 39,5 % των ενηλίκων συμμετείχαν σε δραστηριότητες μάθησης κατά τους προηγούμενους 12 μήνες, ποσοστό που υπολείπεται κατά 20,5 εκατοστιαίες μονάδες του κύριου στόχου για το 2030, σύμφωνα με τον οποίο η ετήσια συμμετοχή των ενηλίκων στη μάθηση πρέπει να ανέρχεται σε 60 %. **Η σύσταση σχετικά με τους ΑΛΜ αποσκοπεί στη διεύρυνση της πρόσβασης και στην αύξηση των κινήτρων και της παρακίνησης των ενηλίκων να καταρτιστούν**, κάτι που είναι σημαντικό και στο πλαίσιο της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, καθώς και υπό το πρίσμα των τρεχουσών δημογραφικών τάσεων.

Η επισκόπηση έδειξε ότι η πρόοδος όσον αφορά την εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου βρίσκεται ακόμη σε πρώιμο στάδιο και ότι υπάρχουν διαφορές μεταξύ των κρατών μελών ως προς αυτήν, δεδομένου ότι η σύσταση εκδόθηκε το 2022, αν και ορισμένες κοινές εξελίξεις είναι ορατές. **Περίπου τα μισά κράτη μέλη διαθέτουν ΑΛΜ ή έχουν συγκεκριμένα σχέδια για τη θέσπιση συστήματος ΑΛΜ. Δύο επιπλέον κράτη μέλη διερευνούν τη δυνατότητα να εφαρμόσουν τη σύσταση στο μέλλον.** Τα υπόλοιπα κράτη μέλη επιδιώκουν επί του παρόντος να επιτύχουν τους στόχους της σύστασης με άλλα μέτρα.

Η επιχειρησιακή εφαρμογή των διατάξεων της σύστασης ξεκίνησε ή θα ξεκινήσει στα περισσότερα κράτη μέλη με μια πρώτη πιλοτική εφαρμογή ενός συστήματος ΑΛΜ με στόχο την επέκτασή του στο μέλλον. Άλλες ισχύουσες νομικές διατάξεις για την επίτευξη των στόχων της σύστασης είναι διάσπαρτες και απευθύνονται πρωτίστως σε συγκεκριμένες ομάδες του πληθυσμού.

Όσον αφορά τα στοιχεία πολιτικών που αφορούν συγκεκριμένα τους ΑΛΜ, **σε ορισμένα συστήματα ΑΛΜ διαπιστώνεται καθολικότητα (δηλ. διαθεσιμότητα σε όλους τους ενήλικους σε ηλικία εργασίας)**, κάτι που ορισμένα κράτη μέλη σχεδιάζουν να επιτύχουν στο μέλλον, ενώ η **δυνατότητα μεταφοράς** (δηλ. η δυνατότητα διατήρησης των δικαιωμάτων στον λογαριασμό ανεξάρτητα από τυχόν αλλαγή θέσης εργασίας ή κατάστασης στην αγορά εργασίας) **και η συσσώρευση** δικαιωμάτων κατάρτισης εντός ορισμένης χρονικής περιόδου εξακολουθούν να σπανίζουν στα ερευνηθέντα προγράμματα. Όσον αφορά τόσο τους ΑΛΜ όσο και άλλες παροχές κατάρτισης, **ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στις ψηφιακές και τις πράσινες δεξιότητες.**

Οι συνιστώσες ενός **υποστηρικτικού πλαισίου** (δηλαδή ο επαγγελματικός προσανατολισμός, η επικύρωση δεξιοτήτων, το εθνικό μητρώο ευκαιριών μάθησης, οι άδειες κατάρτισης μετ' αποδοχών, η ενσωμάτωση της στήριξης της κατάρτισης σε ενιαία εθνική ψηφιακή πύλη) δεν έχουν, σε γενικές γραμμές, ενσωματωθεί πλήρως. Εξαίρεση αποτελεί η **ενιαία εθνική ψηφιακή πύλη, η οποία είναι ήδη διαθέσιμη ή έχει ήδη προγραμματιστεί σε όλα τα κράτη μέλη που διαθέτουν ή που σκοπεύουν να εφαρμόσουν ΑΛΜ.**

Σχεδόν όλα τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν ή θα χρησιμοποιήσουν κονδύλια ή μέσα της ΕΕ για τον σχεδιασμό, την πιλοτική εφαρμογή ή τη λειτουργία του συστήματος ΑΛΜ. Ωστόσο, επί του παρόντος δεν διασφαλίζεται πλήρως η **βιωσιμότητα της χρηματοδότησης** του προγράμματος. Το θετικό στοιχείο είναι ότι τα **ενδιαφερόμενα μέρη** συμμετέχουν ευρέως, ιδίως στον σχεδιασμό του συστήματος ΑΛΜ.

1. Ατομικοί λογαριασμοί μάθησης

Ενώ 14 κράτη μέλη συνολικά διαθέτουν σύστημα ΑΛΜ ή συγκεκριμένα σχέδια δημιουργίας συστήματος ΑΛΜ στο μέλλον, δύο από τα κράτη αυτά αναφέρουν ότι έχουν ήδη θεσπίσει εθνικά συστήματα ΑΛΜ, ενώ άλλα δύο είτε έχουν ξεκινήσει πρόσφατα είτε βρίσκονται στη διαδικασία μετατροπής ενός υφιστάμενου συστήματος σε σύστημα ΑΛΜ. Η πλειοψηφία των κρατών σκοπεύει να δοκιμάσει το σύστημα σε πρώτη φάση πιλοτικά ή έχουν ήδη αρχίσει την πιλοτική εφαρμογή του· σε δύο περιπτώσεις αυτό αφορά ένα συγκεκριμένο είδος δεξιοτήτων (ψηφιακές) και σε μία περίπτωση έναν συγκεκριμένο τομέα (κατασκευαστικό). Σε δύο ακόμα κράτη μέλη πραγματοποιούνται εργασίες σχεδιασμού ενός εθνικού συστήματος ΑΛΜ με βάση συγκεκριμένα σχέδια ή επιλογές. Επιπροσθέτως, υφίσταται ένα περιφερειακό σύστημα με χαρακτηριστικά παρόμοια με σύστημα ΑΛΜ.

Ακόμα, δύο επιπλέον κράτη μέλη δεν ανέφεραν συγκεκριμένα σχέδια, αλλά διερευνούν τη δυνατότητα υλοποίησης ενός συστήματος ΑΛΜ.

2. Άλλες νομικές διατάξεις για σκοπούς κατάρτισης

Όσον αφορά τα νομικά πλαίσια, όλα τα κράτη μέλη έχουν αναφέρει ότι διαθέτουν άλλες νομικές διατάξεις για τους σκοπούς της κατάρτισης. Στις περισσότερες περιπτώσεις, αυτό αφορά ορισμένα δικαιώματα συμμετοχής σε προγράμματα μάθησης και σε ευκαιρίες κατάρτισης για συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες. Στο πλαίσιο αυτό, έξι κράτη μέλη ανέφεραν ότι προσφέρουν ευκαιρίες κατάρτισης με τη μορφή κουπονιών σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο. Άλλα προγράμματα περιλαμβάνουν κάρτες κατάρτισης, προσανατολισμό για ανάπτυξη δεξιοτήτων ή την παροχή άλλων ειδών κατάρτισης. Ορισμένα κράτη μέλη ανέφεραν ότι διαθέτουν περιφερειακά ή τοπικά προγράμματα κατάρτισης.

Οι ευκαιρίες κατάρτισης αποσκοπούν στην ανάπτυξη ειδικών **τύπων δεξιοτήτων** —ψηφιακές, πράσινες, γλωσσικές και βασικές δεξιότητες— και στην προσαρμογή της προσφοράς ανάλογα με τις υποδείξεις εργοδοτών που αφορούν ελλείψεις σε συγκεκριμένες δεξιότητες ή βάσει άλλων σχετικών δεδομένων.

Η στήριξη της κατάρτισης **αφορά** κυρίως τους ανέργους, τους μισθωτούς (υπό ορισμένες προϋποθέσεις), όλους τους ενηλίκους σε ηλικία εργασίας ή τους αυτοαπασχολούμενους, καθώς και τους εργοδότες, ενώ σε ορισμένα κράτη μέλη απευθύνεται ενίοτε ειδικά στις ΜΜΕ.

Στο πλαίσιο αυτό, ορισμένα κράτη μέλη επισήμαναν τον ρόλο των κοινωνικών εταίρων και των συλλογικών συμβάσεων εργασίας.

Εκτός από την κατάρτιση καθαυτή, συχνά προσφέρονται και άλλες υπηρεσίες, όπως η **επικύρωση** επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων και η **παροχή συμβουλευτικής και καθοδήγησης**. Στα περισσότερα κράτη μέλη, στον εργατικό κώδικα, τις συλλογικές συμβάσεις ή αλλού γίνεται σε κάποιο βαθμό αναφορά **στο δικαίωμα στην κατάρτιση ή τη μάθηση**, ενώ επίσης συχνά αναφέρονται ορισμένες μορφές **άδειας κατάρτισης μετ' αποδοχών**. Σε δύο κράτη μέλη προσφέρονται φορολογικές ελαφρύνσεις ή επιστροφές επί δαπανών που συνδέονται με την κατάρτιση, υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Ορισμένα από τα κράτη μέλη ανέφεραν επίσης την προώθηση μιας κουλτούρας διά βίου μάθησης και συνεχούς επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΣΕΕΚ).

Οι ενότητες 3-7 κατωτέρω αφορούν ειδικά τα υφιστάμενα ή τα σχεδιαζόμενα συστήματα ΑΛΜ και αφορούν τα 14 κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήθηκε επισκόπηση.

3. Στοιχεία πολιτικών που αφορούν ειδικά τους ΑΛΜ

Τα περισσότερα κράτη μέλη αναφέρουν ότι ισχύει η καθολικότητα των ΑΛΜ, δηλαδή η διαθεσιμότητά τους σε όλους τους ενηλίκους σε ηλικία εργασίας, και η παροχή δικαιωμάτων κατάρτισης που προσφέρουν τη δυνατότητα ουσιαστικής εκπαίδευσης. Σε ορισμένα κράτη μέλη, οι **κοινωνικοί εταίροι και τα ενδιαφερόμενα μέρη συμμετείχαν ήδη στη φάση σχεδιασμού του συστήματος.** Ωστόσο, όσον αφορά τη **δυνατότητα μεταφοράς** και τις **προϋποθέσεις συσσώρευσης**, εξακολουθεί να αναμένεται κάποια πρόοδος, καθώς αρκετά κράτη μέλη αναφέρουν ότι δεν είναι δυνατές ή δεν λαμβάνονται υπόψη.

Μέχρι στιγμής, **οι ΑΛΜ είναι ή θα είναι καθολικοί σε επτά κράτη μέλη**. Τα υπόλοιπα συστήματα ΑΛΜ απευθύνονται σε συγκεκριμένες υποομάδες ενηλίκων, τουλάχιστον για ορισμένο χρονικό διάστημα (π.χ. κατά την **πilotική φάση**). Οι συνηθέστεροι πληθυσμοί-στόχος είναι είτε οι μισθωτοί είτε οι άνεργοι, μεταξύ άλλων με περαιτέρω προϋποθέσεις όπως ο τομέας, το μορφωτικό επίπεδο ή το χρονικό διάστημα της ανεργίας, και τα άτομα με εισόδημα κάτω από ορισμένο όριο.

Όσον αφορά τη **συμμετοχή όλων των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών**, η πλειονότητα αναφέρει ότι έχουν πραγματοποιηθεί εργασίες σχεδιασμού ΑΛΜ και κατάρτισης του σχεδίου νομικού πλαισίου σε στενή συνεργασία με κοινωνικούς εταίρους. Σε άλλα κράτη μέλη προβλέπεται η ενεργός συνεργασία με εκπροσώπους διάφορων κοινωνικών εταίρων, καθώς και συνδικαλιστικών και εργοδοτικών οργανώσεων.

Όσον αφορά τη **χορήγηση δικαιωμάτων κατάρτισης** για κάθε ΑΛΜ, τα κράτη μέλη προσφέρουν διαφορετικές λύσεις. Το μέγεθος του δικαιώματος ποικίλλει σημαντικά, καθώς σε ορισμένα κράτη μέλη η χορήγηση ισχύει για ένα έτος, ενώ σε άλλα για τρία ή πέντε έτη. Επιπλέον, ορισμένα κράτη μέλη διευκρινίζουν ότι το σύνολο ή μέρος των διδάκτρων ενδέχεται να καταβάλλει ο ενδιαφερόμενος για την κατάρτιση.

Όσον αφορά τη χορήγηση **πρόσθετων δικαιωμάτων σε άτομα που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη αναβάθμισης δεξιοτήτων και επανειδίκευσης**, τα περισσότερα κράτη μέλη δεν προσφέρουν, επί του παρόντος, πρόσθετα ατομικά δικαιώματα κατάρτισης στο πλαίσιο του συστήματος ΑΛΜ. Ωστόσο, η πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων σε ευκαιρίες κατάρτισης είναι δυνατή μέσω της δημόσιας υπηρεσίας απασχόλησης (ΔΥΠΑ) με τη συμμετοχή τους σε ενεργά μέτρα πολιτικής για την αγορά εργασίας. Σε ορισμένες περιπτώσεις χορηγούνται πρόσθετα δικαιώματα και, σε δύο ακόμη περιπτώσεις, προβλέπεται ότι μελλοντικά ενδέχεται να προστεθούν επιπλέον ατομικά δικαιώματα κατάρτισης στον λογαριασμό ατόμων με τη μεγαλύτερη ανάγκη αναβάθμισης δεξιοτήτων και επαγγελματικής επανεκπαίδευσης. Επί του παρόντος, τρία κράτη μέλη δεν εξετάζουν αυτήν την πτυχή.

Σε ορισμένα κράτη μέλη, έχει ήδη θεσπιστεί ή προγραμματίζεται η **δυνατότητα μεταφοράς** δικαιωμάτων σε περιπτώσεις επαγγελματικής μετάβασης, δηλαδή όταν αλλάζει η θέση εργασίας ή το επαγγελματικό καθεστώς του ατόμου. Σε ορισμένα κράτη μέλη, η κατάσταση όσον αφορά την πτυχή αυτήν εξακολουθεί να είναι ασαφής. Μόνο σε δύο περιπτώσεις, τα δικαιώματα δεν είναι μεταβιβάσιμα λόγω του τρόπου με τον οποίο εφαρμόζονται.

Όσον αφορά την εξέταση της δυνατότητας **συσσώρευσης και αποθήκευσης** ατομικών δικαιωμάτων κατάρτισης, μόνο ένα κράτος μέλος την επιτρέπει επί της ουσίας, ενώ σε ένα ακόμα η συσσώρευση και η αποθήκευση είναι μόνο εν μέρει δυνατές. Σε τρία κράτη μέλη, η αποθήκευση δεν είναι δυνατή, αλλά το χρονικό διάστημα που προβλέπεται για τη χρήση του δικαιώματος είναι σχετικά μεγάλο. Σε έξι κράτη μέλη, η συσσώρευση δεν είναι επί του παρόντος δυνατή, αλλά παραμένει ανοικτό ζήτημα για μελλοντικές συζητήσεις. Σε δύο περιπτώσεις, η συσσώρευση και η αποθήκευση θα δοκιμαστούν κατά τη διάρκεια της πιλοτικής φάσης.

Η πλειονότητα των κρατών μελών τονίζει τη **συνάφεια της κατάρτισης** με την αγορά εργασίας, αποδίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, ενώ άλλα κράτη μέλη προσφέρουν ευρύτερες επιλογές κατάρτισης.

4. Υποστηρικτικό πλαίσιο

Ενώ παρατηρείται ευρέως η διαθεσιμότητα ενός δημόσιου εθνικού μητρώου ευκαιριών μάθησης που είναι επιλέξιμες για τη χρήση των δικαιωμάτων ΑΛΜ, οι ευκαιρίες επικύρωσης φαίνεται πως δεν έχουν ενσωματωθεί καλά στο εξεταζόμενο σύστημα ΑΛΜ. Οι άλλες συνιστώσες περιλαμβάνουν επαγγελματικό προσανατολισμό, ενιαία εθνική ψηφιακή πύλη και άδειες κατάρτισης μετ' αποδοχών που έχουν θεσπιστεί σε μέτριο επίπεδο και παρουσιάζουν δυνατότητες βελτίωσης.

Τα περισσότερα κράτη μέλη προσφέρουν ευκαιρίες **επαγγελματικού προσανατολισμού** σε όλους τους ενήλικους σε ηλικία εργασίας, κυρίως μέσω τοπικών υπηρεσιών απασχόλησης ή στο πλαίσιο άλλων έργων. Ορισμένα από αυτά είτε περιλαμβάνουν είτε σχεδιάζουν να συμπεριλάβουν τον επαγγελματικό προσανατολισμό στο σύστημα ΑΛΜ, ενώ άλλα εξετάζουν τη δυνατότητα αυτή. Λίγα κράτη μέλη δεν προσφέρουν ακόμη αυτήν την ευκαιρία.

Όσον αφορά την **επικύρωση** δεξιοτήτων, μόνο σε δύο κράτη μέλη υπάρχουν ευρέως διαθέσιμες ευκαιρίες επικύρωσης. Στα άλλα κράτη μέλη, η επικύρωση δεξιοτήτων διατίθεται υπό ορισμένες προϋποθέσεις ή είναι κάπως περιορισμένης εμβέλειας. Ωστόσο, σε ορισμένα κράτη μέλη προβλέπεται να υλοποιηθούν ευκαιρίες επικύρωσης στο μέλλον, ιδίως στο πλαίσιο του συστήματος ΑΛΜ.

Το δε **δημόσιο εθνικό μητρώο ευκαιριών μάθησης** που είναι επιλέξιμες για τη χρήση των δικαιωμάτων ΑΛΜ διατίθεται ήδη στα περισσότερα κράτη μέλη. Σε τέσσερα κράτη μέλη, επί του παρόντος δεν υπάρχει ενιαίο δημόσιο εθνικό μητρώο, ενώ σε άλλα έχει προγραμματιστεί η δημιουργία του.

Στα περισσότερα κράτη μέλη, η ενσωμάτωση υποστήριξης για κατάρτιση σε μια **ενιαία εθνική ψηφιακή πύλη** θα είναι διαθέσιμη είτε εξ ολοκλήρου είτε μερικώς. Έχουν καταρτιστεί σχέδια για μελλοντική ενσωμάτωση, μεταξύ άλλων σε συνδυασμό με το επικείμενο σύστημα ΑΛΜ ή σε σχέση με αυτό.

Σε τέσσερα κράτη μέλη διατίθενται **άδειες κατάρτισης μετ' αποδοχών** ή διατάξεις για την αναπλήρωση του εισοδήματος κατά τη διάρκεια της κατάρτισης που αφορούν όλους τους μισθωτούς ενηλίκους. Σε δύο από αυτά τα κράτη μέλη, οι εργοδότες συμμετέχουν οικονομικά στη χορήγηση κατάρτισης ή αναβάθμισης των δεξιοτήτων, κάτι που ενδεχομένως σημαίνει, μεταξύ άλλων, διατήρηση των αποδοχών των εργαζομένων κατά τη διάρκεια της κατάρτισης. Σε πέντε κράτη μέλη, η χορήγηση άδειας κατάρτισης μετ' αποδοχών ή αναπλήρωσης του εισοδήματος διατίθεται μόνο μερικώς. Σε ορισμένα κράτη μέλη, πρόσθετη ή μοναδική επιλογή αποτελεί η άδεια κατάρτισης άνευ αποδοχών. Σε δύο κράτη μέλη, το δικαίωμα σε αμειβόμενη επαγγελματική κατάρτιση ή ακόμη και σε μη αμειβόμενη επαγγελματική κατάρτιση δεν κατοχυρώνεται επί του παρόντος στη νομοθεσία. Στα εν λόγω κράτη μέλη, οι συζητήσεις σχετικά με τη δυνατότητα να θεσπιστεί άδεια κατάρτισης, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του συστήματος ΑΛΜ, συνεχίζονται.

5. Μέτρα στήριξης

Μέτρα στήριξης θα πρέπει να συνοδεύουν το σύστημα ΑΛΜ ώστε να διασφαλίζεται η εφαρμογή του στο μέγιστο δυνατό βαθμό. Περίπου τα μισά κράτη μέλη υλοποιούν συστηματικά ή σχεδιάζουν να υλοποιήσουν **εκστρατείες ενημέρωσης ή δραστηριότητες προβολής**. Ορισμένα κράτη μέλη δεν έχουν ακόμη εφαρμόσει ή δεν διαθέτουν επί του παρόντος συγκεκριμένα σχέδια σχετικά με τις επικοινωνιακές τους δραστηριότητες, κυρίως λόγω του ότι βρίσκονται στο στάδιο σχεδιασμού των συστημάτων τους. Μόνο δύο κράτη μέλη αναφέρουν ότι διαθέτουν καλά οργανωμένες δραστηριότητες ευαισθητοποίησης και προβολής (μέτριο-υψηλό έως υψηλό επίπεδο), οι οποίες συνδέονται με το γεγονός ότι διαθέτουν ήδη συστήματα ή αξιοποιούν υφιστάμενα συστήματα.

Για συστήματα που ήδη εφαρμόζονται χρησιμοποιούνται εκδηλώσεις μεγαλύτερης κλίμακας, όπως συνέδρια και άλλοι δίαυλοι διάδοσης, μεταξύ άλλων η τηλεόραση, ο Τύπος, το ραδιόφωνο, τα κοινωνικά δίκτυα και/ή οι διαφημίσεις σε δημόσια μέσα μεταφοράς. Εκτός από το ευρύ κοινό, οι δραστηριότητες απευθύνονται κυρίως σε παρόχους κατάρτισης και εργοδότες και την προώθηση αναλαμβάνει η κυβέρνηση, οι πάροχοι κατάρτισης ή οι ίδιοι οι εργοδότες. Όσον αφορά τα υπόλοιπα κράτη μέλη, έχουν προγραμματιστεί να πραγματοποιηθούν εκστρατείες και δραστηριότητες ευαισθητοποίησης αφού τεθεί σε εφαρμογή το σύστημα, όπως, για παράδειγμα, συνέδρια, εργαστήρια και άλλα είδη εκδηλώσεων, υλικό ευαισθητοποίησης και διαφημιστικές εκστρατείες στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Παρόμοια κατάσταση παρατηρείται και όσον αφορά τις **δραστηριότητες παρακολούθησης και αξιολόγησης**, καθώς περίπου τα μισά κράτη μέλη υλοποιούν συστηματικά ή σχεδιάζουν να υλοποιήσουν δραστηριότητες παρακολούθησης. Περίπου πέντε κράτη μέλη κρίνουν ότι είναι πολύ νωρίς να διενεργήσουν παρακολούθηση ή ακόμη και να σχεδιάσουν διαδικασίες παρακολούθησης. Μόνο σε μια μειοψηφία κρατών έχει καθιερωθεί σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης, το οποίο περιλαμβάνει τακτικές εκθέσεις και αξιολογήσεις.

6. Χρηματοδότηση

Σε γενικές γραμμές, η βιωσιμότητα της χρηματοδότησης του συστήματος ΑΛΜ δεν διασφαλίζεται πλήρως. Στις περισσότερες περιπτώσεις, η τρέχουσα χρηματοδότηση βασίζεται κυρίως σε κονδύλια της ΕΕ και εθνική συγχρηματοδότηση. Σε ορισμένα κράτη μέλη ενσωματώνεται στο σύστημα ή εξετάζεται συγχρηματοδότηση που βασίζεται σε συνδυασμό δημόσιων και ιδιωτικών πηγών, καθώς αναγνωρίζεται η σημασία της για το μέλλον.

Τα περισσότερα κράτη μέλη δεν διαθέτουν ούτε σχεδιάζουν μοντέλο **βιώσιμης χρηματοδότησης** και προτίθενται να το αναπτύξουν κατά τη φάση σχεδιασμού ή μετά την αξιολόγηση των πιλοτικών αποτελεσμάτων. Προκειμένου να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα, κάποια κράτη μέλη εξετάζουν ήδη ορισμένες επιλογές, όπως την κατανομή ενός ορισμένου **μεριδίου του εισοδήματος κοινωνικής ασφάλισης** στη χρηματοδότηση του συστήματος, **τομεακά ταμεία, δάνειο κατάρτισης, δημόσια χρηματοδότηση και/ή δημόσια και ιδιωτική συγχρηματοδότηση.** Όσον αφορά τις συμπληρωματικές ενισχύσεις εξετάζεται το ενδεχόμενο **συγχρηματοδότησης** από τον εργοδότη και/ή τον ενδιαφερόμενο.

Η βιωσιμότητα του υποστηρικτικού πλαισίου σχετίζεται κυρίως με τη συντήρηση της **ενιαίας εθνικής ψηφιακής πύλης**, η οποία πραγματοποιείται εσωτερικά.

Σχεδόν όλα τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν ή θα χρησιμοποιήσουν **κονδύλια ή μέσα της ΕΕ** για τον σχεδιασμό, την πιλοτική εφαρμογή ή τη λειτουργία του συστήματος ΑΛΜ. Τα κονδύλια της ΕΕ χρησιμοποιούνται κυρίως για τη χρηματοδότηση του πιλοτικού συστήματος, την παροχή κατάρτισης, την ανάπτυξη της πύλης ή επικουρικά για τον σχεδιασμό του συστήματος. Ορισμένα κράτη μέλη επιβεβαιώνουν ότι σχεδιάζουν να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν κονδύλια της ΕΕ, εφόσον θα είναι διαθέσιμα στο μέλλον.

7. Αποτελεσματική προβολή

Στα περισσότερα κράτη μέλη δεν ήταν δυνατό να προσδιοριστεί το ποσοστό κάλυψης ή το ποσοστό χρήσης των ΑΛΜ, είτε επειδή η εφαρμογή του συστήματος ΑΛΜ ξεκίνησε πρόσφατα είτε επειδή βρίσκεται στο στάδιο του σχεδιασμού. Ωστόσο, με βάση ενδείξεις σε ορισμένα κράτη μέλη, το ποσοστό του ενήλικου πληθυσμού σε ηλικία εργασίας που έχει πρόσβαση σε ευκαιρίες μάθησης/κατάρτισης ποικίλλει σημαντικά, κάτι που αντικατοπτρίζει επίσης τους περιορισμούς της διαθεσιμότητας των κονδυλίων που κατανέμονται στο πιλοτικό σύστημα ΑΛΜ.

Γ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η επισκόπηση της πολυμερούς εποπτείας σχετικά με την εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου για τους ατομικούς λογαριασμούς μάθησης, με τη συμμετοχή και των κρατών μελών που επί του παρόντος δεν εφαρμόζουν συστήματα ΑΛΜ, κατέδειξε ότι **οι ΑΛΜ δεν αποτελούν απλώς ένα νέο εργαλείο χρηματοδότησης, αλλά περισσότερο έναν μηχανισμό για την κριτική επανεξέταση και μεταρρύθμιση του συστήματος εκπαίδευσης ενηλίκων**. Σε γενικές γραμμές, τα 14 κράτη μέλη που εξετάστηκαν επιδεικνύουν σθεναρή δέσμευση να εφαρμόσουν το σύστημα ΑΛΜ. Τα κράτη μέλη που το εφαρμόζουν επιδεικνύουν **ευρεία κατανόηση των ΑΛΜ και των στοιχείων τους, και επίγνωση των τομέων που χρήζουν περαιτέρω εργασιών μακροπρόθεσμα**. Επιπλέον, η επισκόπηση προώθησε ένα θετικό μαθησιακό πνεύμα στα κράτη αυτά. Υπάρχουν αρκετά θετικά κοινά σημεία, όπως η δηλωθείσα **συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στην ανάπτυξη των συστημάτων ΑΛΜ**. Συνολικά, από την επισκόπηση φάνηκε ότι η επιτυχής εφαρμογή και η **περαιτέρω πρόοδος απαιτούν όχι μόνο την ενεργό συμμετοχή των κρατών μελών, αλλά και την αλλαγή νοοτροπίας όσον αφορά τη στάση των αποδεκτών και των ενδιαφερόμενων μερών σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο**, ώστε να μπορέσει η σύσταση για τους ΑΛΜ να λειτουργήσει ως παράγοντας που θα επιταχύνει καταλυτικά τις μεταρρυθμίσεις στον τομέα της εκπαίδευσης ενηλίκων σε πολλά από τα κράτη μέλη.

Παράρτημα 1. 2024 συμπεράσματα για τους ΑΛΜ ανά χώρα της EMCO PAG